

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan so leta 1944. Nemci odgnali iz Križa pri Trstu vse moštve in Nemčijo.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Vprašanje
amnestije

Včeraj smo objavili kratko vest, po kateri naj bi kompetenti uradni pri ZVU preučevali poseben načrt za amnestijo v Trstu, ki se bo raziskoval po zadnjega italijanskega zakona, ki je za naše posebne politične prilike pomembnejši. V to našo vest se seveda že takoj včeraj začeteli klerofašističke "Le Ustme Notizie", ki jim nujakor ne gre v račun, da bi se v Trstu zgodilo nekaj drugač kot v Italiji.

Toda v tem primeru ne gre samo za bolno spottljivost in za nacionalistično-tenčokučnost tržaških klerofašističnih krogov. Gre za nekaj več, kar jih bide in kar je jedro vprašanja.

Italijanski zakon o amnestiji in zmajnjuščini kazni predvideva za sprekrške v vojnem času rok do 18. januaria 1946, to je do datumu, ki se ga lahko smatra za merojeno nekakšno normalizacijo sozialnega in političnega življenja v Italiji. Za Trst seveda ta datum ne more vveljati in se lahko odgovarja načinu, ki je pri smrtru, s katerim je včeraj meri za Neapelj in Benetke. Edino Trst izkazuje občuten padec prometa v primerjavi z 1953. letom in zelo rahlo izboljšanje v primerjavi s 1938. letom.

Promet Genove je porasel zato, ker oskrbujejo to pristanišče široko, lastno, nacionalno zaledje, ker se vlada in vsi gospodarski organizmi Italije trudijo, da bi pomagali pri usmerjanju prometa skozi to pristanišče, ker gredo iz Genove največja italijanska pomorska proga, finansirane s strani italijanske države, ker so davčni, carinski in drugi sistemi urejeni na nacionalni izvor iz tega pristanišča prekomskripično delzanim. Isto velja tudi za Neapelj in Benetke.

Vse to pa ponovno dokazuje, da je italijanski gospodarski sistem lahko v nekem primeru ugoden za italijansko pristanišča, istočasno pa katastrofalno za tržaško. Tukaj slujmo, da se v Italiji in tudi v Trstu plača za prevoz tržaškega blaga znatno več kot za notranje prevoze po državah. Avstrični morajo torej plačati po italijanskih državnih zelenčinah višje tarife, kot jih plačujejo za prevoze po pristaniščih in za enak tovor tržaških trgovci. To seveda ni edina posledica takega nepravilnega sistema. Tako je na primer znano, da so genoveske in beneške pristanišča tržaške znatno nižje za tržaške, pa k temu lahko še pritegne, da gre iz Genove in Benetka mnogo več rednih prog kot iz Trsta. Tiste proge pa 1913. leta je bil promet Tr-

POUČNA PRIMERJAVA MED TRSTOM IN ITALIJANSKIMI PRISTANIŠČI

Tržaški promet uničuje Italija in ne konkurenca severnih pristanišč

Statistike izkazujejo porast prometa v vseh italijanskih pristaniščih, v Trstu pa prihodu italijanskih funkcionarjev na oblast, znaten padec. Benetke - najhujši konkurent

Leto 1953 — ali drugo leto uprave italijanskih funkcionarjev v Trstu — je prineslo tržaškemu gospodarstvu krizo ladjevninske industrije, krizo v pristanišču in iz tega izvirajoči krizo vseh ostalih paragonov. O ladjevninski industriji smo že in bomo v našem listu podrobno razpravljali, zato se ustavimo še enkrat na vprašanja tržaškega trans-

Promet italijanskih pristanišč v Trstu: januar-november

	jan.	dec.		
1952	1953	1938		
Genova (1)	8.149.305	8.955.550	+ 9.9	8.684.000
Neapelj	5.661.221	7.570.975	+ 13.5	2.377.000
Benetke	4.618.593	5.225.132	+ 13.1	4.207.000
Trst	3.795.901	3.161.420	- 16.7	3.381.000
(Ad. 1. podatki genoveskega prometa se nanašajo na 12 mesecev 1953. odr. 1952. leta).				

Tabela zelo jasno govori, da je pravna genoveska pristanišča v lancu letnih mocnosti dvignila v primerjavi s 1952. letom, kar velja za vse meri za Neapelj in Benetke. Edino Trst izkazuje občuten padec prometa v primerjavi z 1953. letom in zelo rahlo izboljšanje v primerjavi s 1938. letom.

Promet Genove je porasel zato, ker oskrbujejo to pristanišče široko, lastno, nacionalno zaledje, ker se vlada in vsi gospodarski organizmi Italije trudijo, da bi pomagali pri usmerjanju prometa skozi to pristanišče, ker gredo iz Genove največja italijanska pomorska proga, finansirane s strani italijanske države, ker so davčni, carinski in drugi sistemi urejeni na nacionalni izvor iz tega pristanišča prekomskripično delzanim. Isto velja tudi za Neapelj in Benetke.

Vse to pa ponovno dokazuje, da je italijanski gospodarski sistem lahko v nekem primeru ugoden za italijansko pristanišča, istočasno pa katastrofalno za tržaško. Tukaj slujmo, da se v Italiji in tudi v Trstu plača za prevoz tržaškega blaga znatno več kot za notranje prevoze po državah. Avstrični morajo torej plačati po italijanskih državnih zelenčinah višje tarife, kot jih plačujejo za prevoze po pristaniščih in za enak tovor tržaških trgovci. To seveda ni edina posledica takega nepravilnega sistema. Tako je na primer znano, da so genoveske in beneške pristanišča tržaške znatno nižje za tržaške, pa k temu lahko še pritegne, da gre iz Genove in Benetka mnogo več rednih prog kot iz Trsta. Tiste proge pa 1913. leta je bil promet Tr-

PRORAČUN ACEGAT PRED TRŽAŠKIM OBČINSKIM SVETOM

Iredentistični volilni stroj spet ni upošteval upravičenih kritik opozicije

Večina iredentističnih svetovalcev soglasna za poviranje tarif Acegatov uslug - Na pritisk opozicije upravna komisija ACEGAT proučuje možnost ustanovilive delavskega upravnega sveta v podjetju

Na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta so zaključili razpravo o letosnjem proračunu občinskega podjetja ACEGAT. Kot je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika, da je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upoštevala priporočitev in kritika predstavnikov opozicije. Hkrati pa je bila postavljena za prevoze po pristaniščih, tudi sklep o poviranju plaj uslužencev ACEGAT na osnovi zadnjih mezonih pogodb, za katerega so glasovali vsi svetovalci, ne glede na politično pripadnost, razen demokratskega svetovalca Bernardiča, ki je bilo prizakovati je iredentistična večina s svojim glasovanjem stremila za proračun obdobja in pravilnega sistema. Tako je bila upošte

VREME Vremenska napoved za danes:
Napovedujejo pretežno oblačno
vreme z možnostjo manjših krajjevnih padavin. — Vče-
rajnja najvišja temperatura v Trstu je bila 2 stopinje;
najnižja minus 5,2 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

STANJE V TRŽIŠKIH LADJEDELNICAH ŠE VEDNO NESPREMENJENO

Delavci upravičeno zahtevajo naročila in pomoč osrednjih oblasti

Resolucija delavev poslanski zbornici in senatu - Še vedno v veljavi odredbu ravnateljstva o skrajšanju delovnega časa

Ze teden dni se vodi v tržiških podjetjih CRDA akcija za ukinitev ukrepa ravnateljstva, ki predvideva znižanje delovnega urnika 828 delavcev izven produkcije. Znižanje delovnega urnika pomeni za se danje že tak majhno zapoštitev ladjedelnih delavcev znak, da bo v primeru potrebnih protiukrepov dela vedno manj tudi za druge delavce, ki so v produkciji.

V zvezi s tem kritičnim stanjem, ki je vplivalo tudi na občine goriske in videmski pokrajine, odkoder hodoj delavci na delo v CRDA, je bila v petek velika stavka, katere, kot je znano, so se udeležili vsi ladjedelniki delavci. Pohranični svetovalci in poslanci so objavili svojo pomoč. V nedeljo je bilo v Tržiču tudi veliko zborovanje, ki ga je organizirala motranja komisija CRDA. Na zborovanju, kateremu so prisostvovali tudi predstavniki raznih strank, je bila sprejeta resolucija, naslovljena na poslansko zbornico in senatora, da bi pripomogla k odstranitvi krize, v kateri so tržička podjetja, ki so največja v goriski pokrajini.

Vse do danes pa ravnateljstvo CRDA ni preklicalo ukrepa o skrajšanju delovnega časa; storišči ni niti, da bi ublažilo položaj, v katerem so se znašli številni delavci. Zato so tržički delavci upravičeni nadaljevati svojo akcijo za odpravo krize v tržičkih ladje- delnicah, in upravičeni so zahtevati pomoč osrednjih organov, ki morajo čimprej zagovoriti CRDA potrebne naročila.

IZ DOBERDOBA

Kongres ali sestanek?

Na vsak način pa pojoma

Danes zanimivo gospodarsko predavanje

ZSPD v Gorici obvešča, da bo danes ob 20. v prostorijah Ljudskega čitalnice zanimivo gospodarsko predavanje, na katerem vabimo vse. Prosimo točnost.

DEZURNA LEKARNA :

Danes posluje ves dan in po noči lekarina Mantovana, Korzo Verdi 17 - tel. 28-79.

Zaradi vinjenosti prelepir v delovnem centru

Hotel je nadoknaditi zamudeno in je zahteval orodje - Preddelavec pa ga je prečpel, da se je moral zdraviti 3 mesece

Giuseppe Marcuzzi, delavec iz Foljana, ki del leta 1952 zaposen pri delovnem centru, katerega je vodil Aldo Pellizari iz Foljana. Nekega dne je Marcuzzi prisel pozno na delo in je zato po končanem delu hotel nadaljevati z delom, zakar pa je potreboval orodje. Odsek je k Pellizariju in ga prisel, da klijuči izbrambje, v katerem je bilo spravljeno potrebno orodje. Ker pa je bil Marcuzzi prečpel vinjen, mu Pellizari niti hotel ugodi, in začel je naprej preprič, zatem pa tepež, v katerem jih je največ izkušnil Marcuzzi, ki se je moral zdraviti nič manj kot tri meseca.

Zaradi poškodb, ki je Marcuzzi pravil delovdovjo Pellizariju sodeč. Kdo je začel in kdo je pravzaprav krivek pretekel, ni bilo mogobe ugotoviti. Edina prica, neki Pellizarijev sosed, je izjavil, da je prvo pest dvignil Pellizari, potem pa ni več sledil dogajanju, ker se je pri-

Pred goriškim kazenskim sodiščem sta se včeraj dopolnila morskozagovartje 40-letnega Luigija Pelosa in 23-letnega Bruno Rossija iz Tržiča zaradi tvinje, ki sta jo izvršila 26. februarja 1953. Na polju v Starancanu sta iz poljske hišice, v kateri ima spravljeno kmečko orodje, 34-letni Miroslav Ferletič iz Dobberdoba, ukradla 4 m dolg železen drog, ki je služil za oporo strehi ali za drago stare stavbe. Tato sta bila celo v nevernosti, da se nanju zruši streha, pa sta vendar odnesla celo kožo. Na kolesu sta odelpala železni drog v Tržič, kjer ga prodala za 2.400 lir kupovalki starega železa Mariji Oliva. Možaka je pri-

kraju opazila neka dekllica, ki je opisala pristojnim, orga- nom. Leti se končno ugotovili, da je železni drog, ki je ležal med ostalo šaro Olivinega sklaščida, last Ferletiča. Oba osumnjenca sta na poljici priznala tativino, ki naj bi jo bila izvršila zaradi slabega ekonomskega stanja.

Kazensko sodešči pa ju je spoznalo za kriva v obsoidle na prvega železni drog, ki je ležal med ostalo šaro Olivinega sklaščida, last Ferletiča. Oba osumnjenca sta na poljici priznala tativino, ki naj bi jo bila izvršila zaradi slabega ekonomskoga stanja.

Zaradi poškodb, ki je Marcuzzi pravil delovdovjo Pellizariju sodeč. Kdo je začel in kdo je pravzaprav krivek pretekel, ni bilo mogobe ugotoviti. Edina prica, neki Pellizarijev sosed, je izjavil, da je prvo pest dvignil Pellizari, potem pa ni več sledil

dogajanju, ker se je mo-

V predgorju so včeraj v občini Dobberdoba vrtški kongres doberdobske sekcije KPI, toda po udeležbi bi kneževemu lahko gonili o slabo obiskanem sestanku, kar je značilno za vse komunistične sestanke po slovenskih vaseh. Slovenski delovni človek je spoznal, komu služi italijansko vodstvo KPI in kakšne umanjanje namene ima na takojšnjem slovenskem ozemlju tistih strank, ki po svojih vrednotah, kot so Longo, celo blati partizansko boro in skupni boj slovenskih in italijanskih antifašističnih protestov proti imperialističnemu appetitu, ki se žal že niso polegli.

V Dobberdobi so poleg gorških voditeljev, kot je Poletto in drugi, potrudili se tudi tržički komunisti v Zvonkom na čelu. Ta

ta je zmaršik pokazal v naši vasi, toda krasil je tako neumnosti, da ga nismo še pozabili. Petim voditeljem stranke, ki se je pred našim ljudstvom do kraja razkrivala na prav v upravljanju Trsta in njegove rešitve, je v skoraj prazni dvoranah delalo društvo komaj in pa nekaj radovanev. Poleg drugih nesmiselnosti so vodilni zopet zapeli staro pesem o pomoči, ki naj bi jo KPI dala slovenski manjšini v Italiji. Toda kačka je ta pomoč, odnosno koliko skrb za nas, povečuje Slovenske KPI, so dokazali sami nedeljski zborovalci, ko na vprašanje nekega vaščana o solški poslopju v Jamniku sploh niso odgovorili. Stikali so skupaj svoje glave in molčali ter s tem dokazali, koliko so imeli znanosti o sloški problemi slovenske manjšine na Goriškem. Prav tako so zopet blatili naš matično državo in njen vodstvo, toda tudi iz tega ne bo kruh, to smo dokazali že davno ne samo mi, temveč tudi tisti, ki se štejejo za njihove bolj ali manj zveste pripadnike.

Mnogo je problemov v naši vasi, ki bi jih moral

KPI poznavati in se zanje bregarati. Hudo je naše življenje in vskdanji kruh nam ni za-

jamečen temveč je še vedno ogromno tisti, ki hodoj z dneva v dan zmanj traktat na urad za delo ali na vrata industrijskih podjetij v pokrajini. Toda za gorško federacijo KPI niso to bistveno vprašanja, bistveno je prodati čimveč "Unitar" v

socialistični TRST je bil njihova domovina

(Nadaljevanje s III. strani)

bilo za svetovni socializem na- zorno pokazano, da proletar-

ski internacionalizem lahko

storišča vse kar morajo sto-

ri, v tem tudi lahko uspe-

ši, kar je bil leta 1952, je

zmagajo imperialistične sile, če se socialisti ne

odrečijo nacionalizmu in se

ne borijo aktivno proti njego-

vim pretinjažam. V Trstu je

bil za tem nastavljen problem:

ali socialistična rešitev

tega vprašanja, ali pa spopad

imperializmu, ki se borijo za

svoje hegemonistične cilje.

In kaj bi morali storiti tržički socialisti obenj narodnosti v dobi, ko je bilo že jasno, da bodo osvobodile težnje zatiranih nar-dov porušile staro cesarsko, birokratisko, feudalno in imperialistično Avstrijo? Ali morda isto, kar so storili italijanski nacionalisti, da so pričakovali prihod "bersaglierjev" v Trst ali morda vkorakana zmagovalne srbske armade, kakor nista na- cionalisti? Največ kar so lahko v tem položaju storili, je bilo to, da so ob koncu prve svetovne vojne, ko je bilo že vse kar morajo storiti, da so storili ob Italijani in zgodaj, da so storili ob jugoslovani, ki so pričakovali, kako začeti in kako strateško voditi revolu-

cionarje. Regent je storil v tem času, ko je Trst okupirala italijanska armada, največ ker je mo- gel storiti socialist, bil je s temi imperialističnimi delavci, ki so bili proti tem imperialističnim oku- pacijam, bil je s slovenskim ljudstvom, ki je zahtevalo pravice do svobodne sameod- ločbe in je bil eden prvih revo- lucionirjev, ki ga je prečpel ogenj ruske revolucije.

Avstrije ni bilo več, kraljevska Jugoslavija je bila tržički proletarij, italijanske narodnosti še bolj tuja kakor kraljevska Italija, ki je dobila Trst po sklepku zmagovalnih zveznikov.

Ohraniti internacionalizem,

ohraniti staro nerazdržljivo

zvezko italijanskega in sloven- skega proletarijata, še več, po- večati to revolucionarno prole-

OCEJVANJE VOJNE SKODE

Izvedenci sedaj na Krasu

Po več kot enem mesecu, odkar so vojske enote odšle s Krasa, so se konec tega tedna pojavili izvedenci, ki bodo skupno z osebami, ki so pravčasno vložili pršno, pregledali v ocenil škodo, ki je bila povzročena po vojaških enotah.

V petek in v soboto je bil na centrev vojne skode v Dobberdoru, zatem je neki izvedenec prisel na Poljane, da se naredi v jutri po bodo tekmovali med seboj, kdo bo čim več pride- grad. V kratkem bo razpišen tudi delčni natečaj, ki so delčni tekmovali med seboj, kdo bo čim več pridegrad.

Natečaj za povečanje proizvodnosti

Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo je razpisalo natečaj za povečanje proizvodnosti v videmski pokrajini. Za tiste, ki so se zelo zanimali, kmetje iz Beneške Slovenije in so zares tekmovali med seboj, kdo bo čim več pridegrad.

Natečaj za povečanje proizvodnosti

iz Dreke: Ivan Florjančič 100 tisoč lir; Jožef Tomasetič 100 tisoč lir; Anton Cicigov 60 tisoč lir;

iz Grmeča: Ciril Trušnjak 50 tisoč lir; Jožef Blasut 50 tisoč lir; Anton Kragl 50 tisoč lir; Alojz Kanalaz 50 tisoč lir;

iz Srednjih: Anton Durjava 300 tisoč lir; Ernest Krišetič 100 tisoč lir; Anton Jurčič 50 tisoč lir; Natala Kovacevič 50 tisoč lir; Jožef Kvancica 50 tisoč lir;

iz Sovodenja: Jožef Markič 200 tisoč lir; Franjo Cendon 100 tisoč lir;

Tekmovalci bodo prejeli nagrade pri posebni svečanosti, ki bo 28. februarja v Vidmu.

Brdo

Natranje ministristvo v Rimu je že dan pred popoldanom izvedenec, da je te dan poodelilo državni prispevek 600 tisoč lir za obnovitev cerkve in župnišča v Teru.

Podbonesec

Pred dnevi, so organi javne varnosti priprili 30-letno Virginijo Gujona iz Podbonesca, ker so jo osumili, da je izmaksnil nekemu Tržačanu 100 tisoč lir medtem ko je z njim plesal v peki gostilni v Tržiču. Okradeni mož je zadevo takoj prijavil policiji v Vidmu, ki je Gujono kmalu izsledila. Sedaj preiskujejo.

Stara gora

Sporočamo, da bo avtobus na proggi Videm-Cedad-Stara gora redno vozil ob nedeljah v prazničnih tudi v zimskem času. Vozni red je sleden: odhod iz Vidma ob 8.05; odhod iz Stare gore pa ob 12.05.

Tajpana

V Visorški so nameravali ustvariti tečaj za strokovno risanje, katerega naj bi obiskovali mladiči in mladi, ki pa tudi starši možje, ki se za to zanimali. Tečaja pa ni bilo, ker je premalo prijavilo.

Res velika škoda, da mladiči kažejo tako malo zanimanja za ta tečaj, ker bi se tu naučili märsikški koristnega za življenje. Sedaj v zimskem času imajo vsi dovolj časa, ker ni dela in tudi na poljih ni posebnih opravil. Mladina najbrž ne ve, da pri zapošljitvi delodajalec gledajo na vsestrelsko izobražbo ljudov.

ZM organizira izlet v Trbiž

ZM v Gorici sporoča, da organizira v nedeljo 7. februarja v občini Dobberdoba vrtški kongres doberdobske sekcije KPI, leta 1953, ki je enodnevni smučarski izlet v Trbiž. Prevoz bo stal 700 lir. Odhod iz Goric (sloki Standrež) ob 7.30, do 21.30, v Trbiž, kjer je umrli 555. Od teh se je 12 ročil mrtvih, nezakonski otrok pa je bilo 63. Od 622 živorjenih otrok je bilo 322 dečkov in 300 dekle. Največ strelcev je bilo v mesecu aprili, v letu 1952, ko je bilo 100, v mesecu maju 200, v juniju 120, v juliju 150, v avgustu 120, v septembru 100, v oktobru 120, v novembru 100, v decembru 100.

Ako primerjamo stanje prebivalstva preteklega leta z onim v letu 1952, je rezultat viden, da je v letu 1953, ko je zavrnjena pravica do nekaj 200, vmesno, zmanjšalo število rojstev, nekako pa je zmanjšalo število porok.

IZ SOVODENJ

Padel je pod voz in se hude poškodoval

Včeraj okrog 14.15 je resilni avto Zelenega kriza odpeljal v bolnični Brigata Pavlin v Beli Beletrami iz Manzana, Case di Sopra 34. Medtem, ko je Beli Beletra, ki je zaposlen pri navedenem podjetju, delal pričagi na trak, se je po nesreči urezlal preco, globoko v dlan desne roke.

KINO

CORSO: 17. «Ujetnik» pretekl, G. Garson in R. Colman.